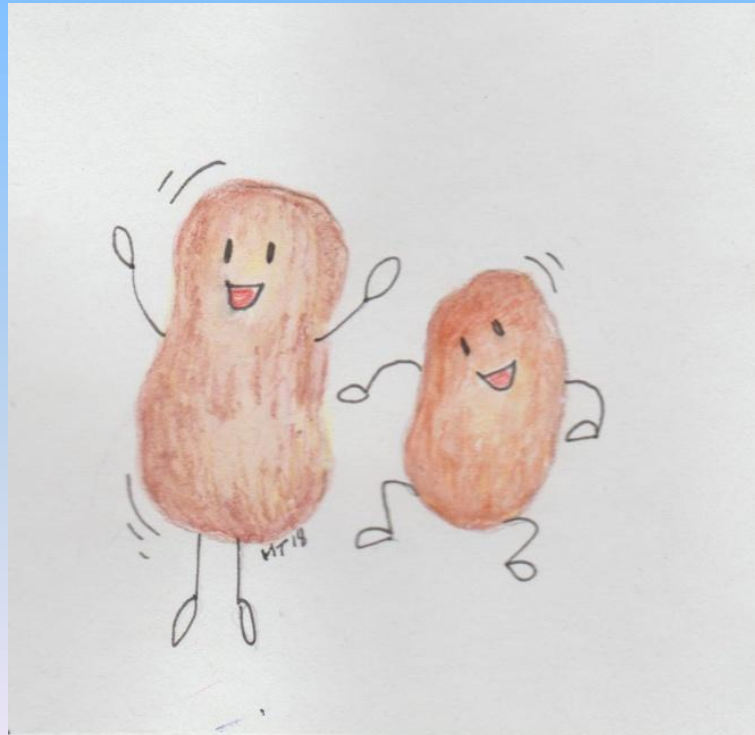

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet

Esite huoltajille

Tyrvävän kunta
Varhaiskasvatus

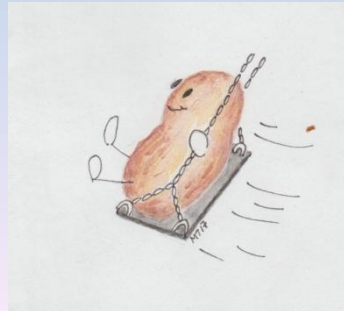
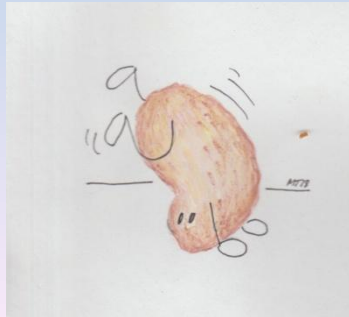
Mikä on varhaiskasvatussuunnitelma eli vasu?

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet

- Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, joka velvoittaa henkilöstön suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan varhaiskasvatusta yhtenäisin periaattein
- Vasu koskee kaikkia varhaiskasvatuksen toimintamuotoja
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteita ohjaa varhaiskasvatuslaki

Tyrnävän kunnan vasu

- Perustuu valtakunnallisiin vasun perusteisiin
- Laadittu yhteistyössä henkilöstön, lasten, huoltajien sekä muiden yhteistyötahojen kanssa erilaisin vasutehtävin
- Jokaiselle lapselle laaditaan yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma
- Tyrnävän kunnan uusin vasu otettu käyttöön 1.8.2018

Vasun eri tasot

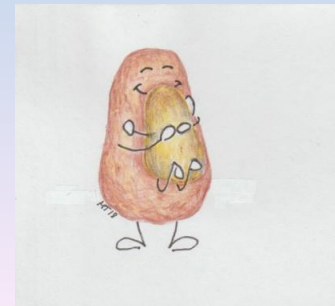

Mitä uutta vasu toi?

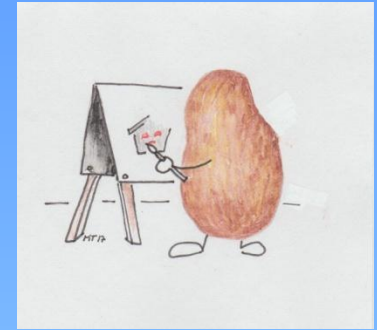
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ei ole enää aiempaan tapaan suositus vaan kansallinen normi
- Paikalliset suunnitelmat velvoittavat varhaiskasvatuksen henkilöstöä sitoutumaan varhaiskasvatukseen sekä perusteiden arvoperustan, tavoitteiden ja sisältöjen mukaiseen toimintaan niin päiväkodeissa, perhepäivähoidossa kuin muussa varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden myötä varhaiskasvatus on kytketty tiiviisti osaksi elinikäisen kasvun ja oppimisen polkua sekä opetussuunnitelmien jatkumoa ja perusteista löytyy monia yhtymäkohtia esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin
- Jokaiselle perhepäivähoidossa ja päiväkodissa olevalle lapselle laaditaan oma henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma eli lapsen vasu ja se tehdään yhteistyössä huoltajien ja lapsen kanssa
- Vasu velvoittaa varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin uudistamiseen ja kehittämiseen
- Varhaiskasvatuksen järjestäjien tulee arvioida muun muassa paikallisia vasuja sekä niiden toteutumista, mutta myös lapsen vasua tulee arvioida yhdessä huoltajien kanssa vähintään kerran vuodessa
- Eheytetty, eri oppimisen alueita yhdistelevä pedagoginen toiminta mahdollistaa asioiden ja ilmiöiden laaja-alaisen tarkastelun
- Vasussa korostetaan, että lapsilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa omaan elämäänsä liittyviin asioihin sekä tulla ymmärretyksi ja hyväksytyksi omana itsenään

Tyrnävän vasussa korostetaan

- **Pedagogiikka** on asiantuntemusta siitä, kuinka lasten oppimista ja hyvinvointia edistetään parhaalla tavalla
- Tavoitteellisuus, suunnittelu sekä arviointi kuuluvat pedagogiseen toimintaan
- Toiminnan suunnittelun ja toteuttamisen lähtökohtana ovat lasten kiinnostuksen kohteet – näin lapset ovat motivoituneita ja sitoutuneita oppimaan uusia asioita ja taitoja
- Toiminnansuunnittelu kohdistuu koko toiminta aikaan – ei pelkkiin toimintatuokioihin
- Kasvatuksen, opetuksen ja hoidon pedagogisesti painottunut kokonaisuus
- Aikuisen aito läsnäolo
- **Leikki** on keskeinen toimintatapa pedagogisessa toiminnassa
- Leikin avulla luodaan merkityksiä itsestä ja ympäröivästä maailmasta
- Lasten leikille annetaan tilaa ja aikaa, myös leikin ja oppimisen ilo sekä yhdessä tekemisen riemun tulee näkyä ja kuulua!
- Henkilöstön tehtävänä on havainnoida lasten leikkejä sekä olla leikeissä läsnä niitä rikastuttamassa
- Lapset osallistuvat leikkiympäristöjen ideoimiseen ja rakentamiseen yhdessä henkilöstön kanssa
- **Osallisuudessa** olennaista on, että lapsi tuntee kuuluvansa yhteisöön ja lapsiryhmäänsä, jossa hänen on mahdollista olla aktiivinen toimija ja osallistuja
- Lapset kohdataan sensitiivisesti jokainen omana itsenään ja heitä kuullaan aidosti
- Lapsia rohkaistaan ja kannustetaan positiivisen palautteen avulla osallistumaan ja vaikuttamaan jokaisen lapsen omien kykyjen ja halujen mukaisesti
- Harjoitellaan yhdessä keskustelun taitoja, neuvottelua sekä kompromissien tekemistä
- Henkilöstön tehtävänä on huomata myös sanattomat aloitteet
- Osallisuudesta puhuttaessa aikuinen ei muutu ”toiveiden tynnyriksi” vaan pikemminkin ohjaavaksi neuvottelijaksi, joka auttaa lapsia saavuttamaan jotain uutta
- Tyrnävän vasu korostaa myös vanhempien osallisuuden mahdollistamista ja tukemista

”Laatumukuloita pelloilta ja pirteistä”

Valtakunnalliset vasun arvot

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvoperustan yleisperiaatteina ovat lapsen edun ensisijaisuus, lapsen oikeus hyvinvointiin, huolenpitoon ja suojeluun, lapsen mielipiteen huomioon ottaminen sekä yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kohtelun vaatimus ja lapsen syrjäntäkielto.

- LAPSUUDEN ITSEISARVO
- IHMISENÄ KASVAMINEN
- LAPSEN OIKEUDET
- YHDENVERTAISUUS, TASA-ARVO JA MONINAISUUS
- PERHEIDEN MONIMUOTOISUUS
- TERVEELLINEN JA KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA

Tyrnävän vasun arvot

Tyrnävän vasuprosessin yhteydessä käytyjen arvokeskusteluiden pohjalta Tyrnävän vasussa korostuvat:

- LAPSEN JA LAPSUUDEN ITSEISARVO
- LAPSEN KOHTAAMINEN YKSILÖNÄ
- IHMISENÄ KASVAMINEN
- PERHEIDEN MONIMUOTOISUUDEN KUNNIOITTAMINEN
- YHTEISÖLLISYYS
- TURVALLISUUS
- LÄHIYMPÄRISTÖN JA PAIKALLISTEN PIIRTEIDEN HUOMIOIMINEN

Varhaiskasvatuksessa rakennetaan laaja-alaista osaamista

- **Laaja-alainen osaaminen** on muun muassa monilukutaitoa, itsestä huolehtimista ja arjen muita taitoja. Se on myös kulttuurista osaamista ja vuorovaikutustaitoja, joita tarvitaan yhä monimuotoisemmassa maailmassa. Hyvä varhaiskasvatus antaa vankan pohjan näiden tietojen ja taitojen kehittymiselle.
- **Ajattelu ja oppiminen** itsessään ovat tärkeitä tulevaisuuden taitoja. Puhutaankin paljon elinikäisestä oppimisesta, joka edellyttää rohkeutta, innostusta, luottamusta ja avoimuutta uusia asioita kohtaan.
- **Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja itsensä ilmaiseminen** korostuvat moninaistuvassa maailmassa. Varhaiskasvatuksessa luodaan pohja toisten ihmisten kunnioittamiselle ja vuorovaikutustaitojen oppimiselle.

- **Itsestä huolehtimisen ja arjen taitojen opettelu** ovat keskeinen osa varhaiskasvatuksen toimintaa. Omasta ja toisten hyvinvoinnista opitaan huolehtimaan turvallisessa vuorovaikutuksessa. Myös kestävän elämäntavan periaatteita toteutetaan kaikessa varhaiskasvatuksen toiminnassa.
- **Monilukutaito sekä tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen** ovat enenevässä määrin osa lasten elämää ja erilaisissa digitaalisissa ympäristöissä toimimisen harjoittelu on varhaiskasvatuksen tehtävä.
- **Osallistumisen ja vaikuttamisen taidot sekä motivaatio oppia** uutta vahvistuvat, kun lapset saavat itse olla mukana vaikuttamassa siihen, mitä tehdään ja miten. On tärkeää, että lapsilla on mahdollisuus osallistua ja harjoitella omia vaikuttamismahdollisuuksia varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatus osana elinikäistä kasvun ja oppimisen polkua

Jokaisella lapsella on oikeus hyvään varhaiskasvatukseen!

Linkkivinkkejä

- Tyrnävän kunnan varhaiskasvatuspalvelut
<http://www.tyrnava.fi/fi/Palvelut/Kasvatus-ja-opetuspalvelut/Varhaiskasvatus>
- Linkki uusimpaan vasuun
<http://www.tyrnava.fi/fi/Palvelut/Kasvatus-ja-opetuspalvelut/Varhaiskasvatus/Yleista>
- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma
<http://www.tyrnava.fi/loader.aspx?id=afdc64d2-bb3f-4127-b0c6-6053f9d30df6>

